

M. p. Środa 24 stycznia 1945 r.

Rok II Nr. 18 (294)

ROSJANIE ZAJĘLI BYDGOSZCZ I DOTARLI DO PRZEDMIEŚĆ POZNANIA.

Moskwa 23.I. Szybkość marszu wojsk sowieckich na zachód nie maleje. Dotychczas brak jakichkolwiek oznak, aby Niemcy zdołali zahamować tempo ofensywy sowieckiej lub przejść do przeciwnatarcia. Do godz. 22-giej ogłoszone zostały trzy rozkazy dzienne Stalina. Pierwszy donosi o zajęciu przez wojska marsz. Żukowa Bydgoszczy. Miasto zdobyte zostało przy zastosowaniu manewru okrążającego, połączonego z natarciem od przodu. Drugi rozkaz oznajmia, że wojska marsz. Rokossowskiego zdobyły 4 miasta w południowej części Prus Wschodnich: Wielbark, Szczytno, Kisielice i Morąg. Wielbark leży o około 40 km na północ od polskiego miasta Przasnysz. Kisielice i Szczytno leżą nieco dalej na północ. Morąg leży o 30 km na północ od zdobytego wczoraj miasta Ostród i o 50 km na południe od Elbląga, przez który przechodzi linia kolejowa Królewiec-Gdańsk. Jest to ostatnia linia kolejowa łącząca Prusy Wschodnie z Rzeszą, która nie jest jeszcze przecięta. Gdyby Rosjanom udało się zdobyć Elbląg, to 20 dywizji niemieckich walczących w Prusach Wschodnich zostałyby odciętych. Trzeci rozkaz Stalina donosi, że wojska gen. Czerniakowskiego sforsowały 2 ostatnie rzeki na drodze do Królewca: Pregoka i Dejma oraz zdobyły miasta Labiawa (na wybrzeżu Zalewu Kurowskiego) i Welawa. Według ostatnich wiadomości Rosjanie są o 35 km od Królewca.

Londyn 23.I. Według niepotwierdzonych jeszcze doniesień korespondentów brytyjskich z Moskwy wojska sowieckie dotarły do Odry zarówno na południe jak i na północ od Opola. Miasto to jest pod ogniem sowieckiej artylerii. Wielka magistrala kolejowa łącząca Górny Śląsk z Wrocławiem i z resztą Niemiec została przerwana. Wojska rosyjskie zbliżają się do autostrady, która biegnie równolegle do tej linii kolejowej, o 10 km bardziej na zachód. Według tych samych, niepotwierdzonych jeszcze wiadomości, dziś po południu wojska rosyjskie były na przedmieściach Poznania.

Berlin 23.I. Radio niemieckie doniosło dziś wieczorem, że wielka bitwa toczy się o 25 km na wschód od Wrocławia.

Moskwa 23.I. Dla obrony Śląska Niemcy rzucili do boju szereg dywizji, które jeszcze przed tygodniem walczyły na froncie zachodnim. Podczas wczorajszych bojów na wschód od Odry jedna niemiecka dywizja pancerna została już całkowicie rozbita.

Sztokholm 23.I. Himmler, który przebywa obecnie na froncie wschodnim, wyposażony jest w nieograniczone pełnomocnictwa przy wprowadzaniu w życie drastycznych zarządzeń. Ogłoszony wczoraj stan wojenny na Górnym Śląsku rozszerzony dziś został na wszystkie okręgi środkowe i wschodnie Rzeszy.

Moskwa 23.I. Według ostatnich doniesień wojska marsz. Rokossowskiego są o 35 km od Elbląga. Połowa terytorium Prus Wschodnich jest już w ręku Rosjan.

Panika.

Londyn 23.I. Radiostacje niemieckie w Poznaniu i Katowicach już nie nadają. Radiostacje we Wrocławiu, Królewcu i Gdańsku, zajmują się nadawaniem różnych zarządzeń ewakuacyjnych. Radio Wrocław przez cały dzień dzisiejszy donosiło o godzinach odejścia pociągów ewakuacyjnych, przestraszało również ludność, aby nie tarasowała dróg. Radio Królewiec nadało dziś wezwanie do całej ludności miasta bez względu na płeć i wiek, aby podążała na przedmieścia i przystąpiła do kopania okopów i innych umocnień. Nie nadają żadnych audycji radiostacji

wojskowe, które pracowały dla frontu wschodniego.

Sztokholm 23.I. Nadeszły tu wiadomości, że na szosach na niemieckim Śląsku rozgrywa się sceny podobne do tych, jakie działy się w roku 1940 we Francji. Drogi zawałone są falami uciekającej na zachód ludności niemieckiej. Podążające w przeciwnym kierunku wojska mają wielkie trudności w tworzeniu sobie drogi.

Znaczenie G. Śląska dla Niemiec.

Londyn 23.I. Brytyjcy rzeczoznawcy ekonomiczni podkreślają, że utrata

Górnego Śląska będzie ciężkim ciosem dla gospodarki wojennej Niemiec. Z kopalń śląskich pochodzi bowiem 40 proc. całej niemieckiej produkcji węgla, która w r. 1944 wynosiła 110 milj. ton. Gdyby nawet narazie Rosjanom nie udało się zdobyć G. Śląska to i tak węgiel ten jest dla Niemiec stracony ze względu na przerwanie linii komunikacyjnych.

Niemcy łódzcy nie zdołali ujsc.

Sztokholm 23.I. Prasa szwedzka donosi, że 30 tys. cywilnej ludności Łodzi dostało się w ręce sowieckie. Zostali oni natychmiast wysłani do Rosji.

ROKJANIE DOSZLI DO ODRY NA FRONCIE SZEROKOŚCI 60 KM.

Moskwa 23.I. Późnym wieczorem ogłoszono czwarty rozkaz dzienny Stalina, donoszący o zdobyciu przez wojska marasz. Koniewa 5 mniejszych miast na Śląsku niemieckim (wśród nich Bernstadt, odległy o 35 km od Wrocławia) oraz o dojściu tych wojsk na froncie szerokości 60 km do Odry, tuż koło Wrocławia.

MEMORANDUM POLSKIE PRZEKAZANE W BRYTYJSKIM M.S.Z.

Londyn 23.I. Ambasador R.P. przy rządzie brytyjskim Edward Raczynski przybył dziś po południu do gmachu brytyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych i wręczył stulemu podsekretarzowi stanu Cadoganowi memorandum rządu polskiego.

Sztokholm 23.I. Londyński korespondent radia szwedzkiego donosi o następującym: "Nikt nie wątpi w Londynie, że najważniejszą kwestią polityczną, jaka rozpatrywana będzie w czasie spotkania wielkiej trójki, będzie kwestia polska. Jest możliwym, że jeżeli w pierwszej fazie rozmów naszkicowany będzie plan kompromisu w tej sprawie, to Churchill postawi wniosek, aby dla wyjaśnienia dalszych kwestii zaproszony został premier rządu polskiego".

Tygodnik I Dywizji.

Londyn 23.I. W Holandii zaczął wychodzić tygodnik polskiej dywizji pancerniej pod nazwą "Defilada". Dotychczas wyszły 4 numery tego tygodnika.

DROGA INDIE-CHINY ZNOWU OTWARTA.

Ceylon 23.I. Naczelnym dowódcą sił sprzymierzonych południowo-wschodniej Azji admirał lord Mountbatten zawiadomił premiera Churchilla i prezydenta Roosevelta, że polecenie jakie otrzymał na konferencji w Quebec, zostało wykonane. Nawiazana została łączność między Indiami a Chinami, która zerwana została przed trzema laty, kiedy to Japończycy przecięli Drogę Burmęską. Od tego czasu Chiny zaopatrywane były prawie wyłącznie drogą lotniczą, prowadzącą ponad Himalajami. Połączenie to zostanie utrzymane.

AMERYKANIE WKROCZYLI DO ST.VITH.

Paryż 23.I. Oddziały I armii amerykańskiej wkroczyły do St. Vith, ostatniego bastionu obrony niemieckiej na obszarze klina w Ardenach. St. Vith było pierwszym miastem zdobytym przez wojska von Rundstedta w czasie rozpoczętej przed pięcioma tygodniami ofensywy. W mieście toczą się niezwykle zażarte walki o każdy dom. Na innych odcinkach klina ardeńskiego wojska sojusznicy posunęły się naprzód przeciętnie o 6 km. Tempo odwrotu niemieckiego jeszcze się wzmogło. Niemcy cofają się do linii Zygfryda. Lotnictwo sojusznicy bez przerwy atakuje cofające się kolumny pojazdów. W ciągu 2 dni zniszczono lub uszkodzono ponad 3200 pojazdów niemieckich, w tym ponad 120 czołgów. Wojska III armii amerykańskiej zdobyły dziś miasto Echternach w Luxemburgu. Na tym odcinku frontu Niemcy wycofali się prawie do pozycji wyjściowych przed ofensywą. W południowej Alzacji oddziały I armii francuskiej oczyściły z Niemców przedmieścia Miluzy. W Holandii II armia brytyjska poczyniła pewne postępy na wschód od Mozy. W rejonie Nijmegen odparto natarcie niemieckie.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Moskwa 23.I. Nocny komunikat sowiecki donosi o zdobyciu przez wojska rosyjskie miast: Brodnica, Lipno i Pakość (pod Bydgoszczą) w województwie pomorskim, Turek i Błaszkę (koło Kalisza) w województwie poznańskim, oraz Maków i Stary Sącz w wojew. krakowskim.

Moskwa. 23.I. W Krakowie Niemcy podminowali Wawel i katedrę, lecz z powodu szybkiego odwrotu nie zdołali wykonać swych zamiarów.

Paryż 23.I. Wojska amerykańskie zdobyły St.Vith.

Londyn 23.I. Przypuszczają, że po podaniu się do dymisji Subasicza premierem jugosłowiańskim zostanie Milan Groll, zdecydowany przeciwnik Tito. Dzisiejszy Times zamieszcza artykuł, w którym gwałtownie atakuje króla Piotra i nazywa jego decyzję udzielenia dymisji rządowi Subasicza "nieprzemyślanym krokiem". Gazeta przypomina ostatnie przemówienie Churchilla, który oświadczył, że król ma tylko kilka dni czasu i jeżeli nie zgodzi się na układ Tito-Subasicz, to wypadki potoczą się dalej poza jego plecami.

Paryż 23. I. Rząd francuski wyznaczył jako ostateczny termin zakończenia czystki wszystkich urzędów z elementów, które współpracowały z Niemcami, dzień 15 marca.

RZĄD JUGOSŁAWIAŃSKI

JESZCZE SIĘ NIE ZDECYDOWAŁ.

Londyn 23.I. Premier jugosłowiański Subasicz zwołał na dziś posiedzenie rządu, celem rozpatrzenia sytuacji, jaka wytworzyła się w związku z żądaniem króla Piotra, aby gabinet podał się do dymisji. Żadnych uchwał jeszcze nie powzięto. Ogłoszono jedynie tekst układu Tito - Subasicz, który przewiduje, że król nie powróci do kraju, póki naród nie wypowie się co do przyszłego ustroju Jugosławii. Król zamianuje w porozumieniu z Subasiczem i Tito radę regencyjną. Wybory mają odbyć się w 3 miesiące po całkowitym wyzwoleniu kraju.